

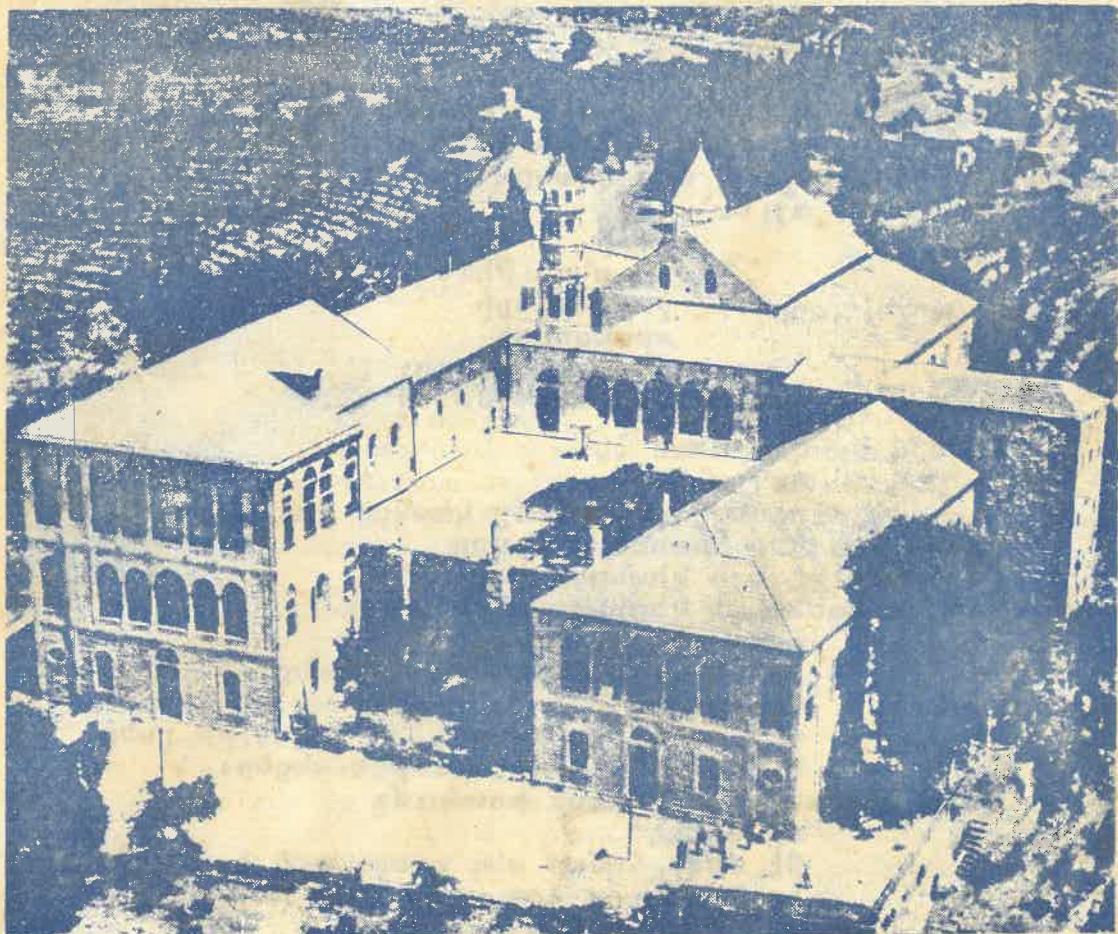
MENSAGEIRO

São Paulo - Brasil

3º Ano, N° 11, Jan/Fev. 1984

BOLETIM DA PARÓQUIA ARMÊNIA CATÓLICA

ԶՄՄԱԽՈՒ ՎԱՆՔԻ ՀԱՄԱՑՆԱՊԱՏԿԵՐԸ

AV. TIRADENTES, 718

VISTA PANORÂMICA DO CONVENTO
ARMÊNIO DE BZOMMAR.

FONE: 227.6703

ԱՅԼ ԿԵՐՊ Կ'ԱՊՐԵՒՆՔ ...

Ամէն մարդ կ'ուզէ ապրիւ
երկար ապրիւ
լաւ ապրիւ:
Սակայն ամէն մարդ
կարծ կ'ապրի
գէշ կ'ապրի
կը մեռնի:
Շատեր կը մեռնին
չծնած ...
ուրիշներ կ'ապրին
քանի մը տարի
քիչեր կը հասնին
հարիւրի:
Բայց ի՞նչ է հարիւր տարին մարդուն համար
որ անմահութեան տենչ ունի հոգիին մէջ:
Ոչ միայն կարծ է մեր կեանքը
այլեւ՝ գէշ.
ցաւի
հիւանդութեան
չարչարանքի
արտասուրի
վայր է երկիրը:
Եւ այս բոլորը կը վերջանան մահով ...
Մահով կը վերջանան ...
կայ անոնց
որոնց համար մահը կեանքի վերջակէտն է:
Մենք լսած ենք Աստուծոյ խօսքը
լսած ենք թէ այս կեանքէն ետք
կայ յաւիտենական կեանքը
աստուածային կեանքը
որուն պիտի մասնակից դառնանք.
կեանք մը
զոր ոչ աչքը տեսեր է, ոչ ականջը՝ լսեր
եւ ոչ ալ մարդուն մտքէն անցեր:
Մենք սորված ենք Ցիսուսի խոստումը
որ կ'ըսէ
թէ մեզի համար տեղ պատրաստած է
իր Երկնաւոր Հօր քով:
Լսած ենք ... սորված ենք
բայց անկեղծօրէն կը հաւատա՞նք:
Եթէ հաւատայինք
ԱՅԼ ԿԵՐՊ ԶԷՒՆՔ ԱՊՐԵՐ ...

VIVÍAMOS DE OUTRO MODO

Todo homem quer viver
viver muito
viver bem!
Todavia todo homem vive pouco
vive mal
morre!
Muitos morrem antes de nascer ...
Outros vivem alguns anos.
Poucos chegam aos cem!
Mas o que que são cem anos para um homem
que tem o desejo da imortalidade no seu coração?

A nossa vida não só é curta,
mas também ruim:
○ mundo é um lugar de dor
de doença
de sofrimento
de lágrimas.
E tudo isto acaba com a morte ...

Acaba com a morte ...?
Ai! daqueles
para os quais
a morte é o ponto final da vida!

Nós temos ouvido a palavra de Deus
ouvido, que depois desta vida, há vida eterna,
a vida divina, da qual seremos participantes:
uməvida
que nem os olhos têm visto
nem os ouvidos ouvido
e nem o homem tem imaginado.

Nós temos aprendido a promessa de Cristo
que diz
"que preparou lugar para nós
ao lado do seu Pai celestial".

TEMOS OUVIDO E APRENDIDO ...
mas CREMOS sinceramente?
Se crêssemos
NÃO VIVERÍAMOS DE OUTRO MODO ...?

ՈՐՔԱՆ ՏԱՐԲԵՐ ՊԻՏԻ ԸԼՎԱՐ ...

Մարդկութիւնը
յուսահատ վիճակ մը ունի այսօր:
Յուսահատ վիճակ,
որովհետեւ
կ' անդրադառնայ
թէ ինքն իր միջոցներով
անկարող է դուրս գալու
անգործութեան
անօթութեան
ոմիրի
եւ հիւլէական աղէտալի պատերազմի մը
սարսափէն
ու մղձաւանցէն:
Անհրաժեշտօրէն
կարիքը կը զգայ
զերբնական ուժի մը օգնութեան.
Աստուծոյ:

. . .

Սակայն
դժբախտաբար
ներկայ ընկերութիւնը ամէն ինչ ըրած է
ու կը շարունակէ ընել
սպաննելու
եւ մարդոց սրտէն դուրս պոկելու
զԱստուած:

. . .

Տիեզերքի կործանումին
եւ մարդուս
աշխար հի երեսէն իսպառ ջնջուելու
անխուսափելի հեռանկարին առջեւ
անզօր կը զգայ ինքզինքը,
չունի
մտքի հանդարտութիւն
եւ սրտի խաղաղութիւն:

իր մուլթ ապագայով մտահոգ
մարդս
յուսահատ
ինքզինքն ու իր վիճակը
մոռնալ ու համար
խաքուսիկ միջոցներու կը դիմէ.
ցոփութիւն
խաղ
խմիչք
թմրեցուցիչ:

. . .

Դժբախտաբար
մեր ժողովուրդը
զերծ չէ այս կացութենէն.
հոսանքը
զինքն ալ առած կը տանի ...
Որքան
տարբեր պիտի ըլլար
մարդուս կեանքը
եթէ

`` բանար իր սրտին դռները
Փրկչին առջեւ `` :

Որքան
տարբեր պիտի ըլլար
Սան Փալւոյի մեր գաղութին վիճակը
եթէ
Աստուած քիչ մը աւելի տեղ ունենար
մեր ժողովուրդին սրտին մէջ,
Հայ գաղութին կեանքին մէջ ...

Նշան ծ.Վ. ՔԷԳԵԿԵԱՆ

QUÃO DIFERENTE TERIA SIDO...

A humanidade
está hoje numa situação desesperadora

Situação desesperadora
porque
se apercebe
que por seus próprios meios
está impossibilitada de sair
do pavor
e do pesadelo:
do desemprego
da fome
do crime
e de uma catastrófica guerra atômica.
Sente
a indispensável necessidade
do auxílio de uma força sobrenatural:
de Deus.

Porém
infelizmente
a atual sociedade fez de tudo
e continua fazendo
para matar
e banir,
do coração dos homens,
Deus.

Dante da inevitável perspectiva
da destruição do Universo
e do total desaparecimento do homem
da face da terra
sente-se impotente
e não tem
tranquilidade de alma
e paz de coração.
Preocupado com seu futuro sombrio
o homem,

desesperado,
para esquecer
a si mesmo e o seu estado
recorre à medidas ilusórias:
-deboche,
-jogo,
-bebida,
-droga.

Infelizmente,
o nosso povo
não está isento dessa situação:
a corrente
o atrai também...

Quão diferente teria sido
a vida do homem
se
"abrisse as portas do seu coração
ao Redentor"!

Quão diferente teria sido
a situação da Colônia Armênia de São Paulo
se
Deus ocupasse um pouco mais de espaço
no coração do nosso povo,
na vida da Colônia Armênia!

Mons. Nichan Kehayan

Para que todos tenham vida

1. "Eu vim PARA QUE TODOS TENHAM VIDA, e a tenham em plenitude" (Jo 10,10) assim apresenta Jesus sua missão na terra. Vida é a síntese mais clara e mais simples do Plano de Deus, é o centro da missão de Jesus, que veio iniciar o Reino que há de se prolongar em VIDA ETERNA. É a partir desta mensagem do Mestre que a Igreja Católica no Brasil propõe, em 1984, uma CAMPANHA DA FRATERNIDADE PARA QUE TODOS TENHAM VIDA.

2. A CF 84 tem, pois, um sentido muito positivo. Pretende reunir e mobilizar os cristãos e todas as pessoas de boa vontade, em clima fraternal e aberto de campanha, para refletir (e agir) sobre todos os aspectos da vida, na sua unidade espiritual, moral, intelectual, psicológica e física. Quer ser um sinal de esperança para as comunidades cristãs e para todo o povo brasileiro a fim de que dentro de um panorama de sombras e de atentados à vida, sintam a luz de Cristo, que vence o egoísmo, o pecado e a própria morte.

3. Os anseios de liberdade, participação e felicidade, embora se façam sentir com veemência e permaneçam molas essenciais da vida, são hoje cada vez mais sufocados pelo individualismo e mecanismos sociais egoístas, pela busca imediata do prazer e pelo consumismo desenfreado que se transformam em ídolos e metas finais. Assim se perde o verdadeiro sentido da existência humana e de sua realização. São impressionantes a ausência de motivação, a falta de sentido de viver e até o tédio, que prevalecem no meio dos mais beneficiados pelo progresso, pela tecnologia e pela ciência. Em contrapartida, a maior parte do povo está condenado à doença, à fome, à ignorância e à morte prematura.

4. Na realidade social desumana e injusta em que vivemos, a Igreja vem realizando, anualmente, no Brasil as Campanhas da Fraternidade. As seis últimas Campanhas, motivadas sempre pela situação, apontaram as várias dimensões que a morte vai assumindo cada vez mais em meio à sociedade brasileira. Relembaram, também o sentido sobrenatural da Vida que tem seu fundamento na participação no próprio ser de Deus mediante a graça. Es-

VIDA: centro da missão de Jesus

CF 84: sinal de esperança

Sentido da existência humana

A busca da superação do desamor e da injustiça

sa comunhão divino-humana se manifesta na dignidade do homem, de mil maneiras ultrajada. As referidas Campanhas foram denúncias claras e insistentes contra o desrespeito à vida e à dignidade humana:

- Em 1978, a injustiça no mundo do trabalho e nas relações da economia e da produção: "Trabalho e Justiça para todos".
- Em 1979, a destruição do meio ambiente e da natureza, com irreversíveis consequências para a qualidade da vida: "Preserve o que é de todos".
- Em 1980, a migração forçada por um desenvolvimento econômico imposto sem participação do povo: "Para onde vais?".
- Em 1981, o abandono médico-sanitário, a falta de saúde e de assistência, em que se encontram abandonados milhões de brasileiros: "Saúde para todos".
- Em 1982, ausência, precariedade e caráter excluente da educação: "A Verdade vos libertará".
- Em 1983, a violência que sacrifica o povo: "Fraternidade Sim Violência Não".
- Em 1984, as violações ao direito a uma vida digna, ainda neste mundo, anunciando aqui e agora o início da Vida que deve perdurar plenamente na eternidade: "Para que todos tenham Vida".

A vida venceu a morte na Páscoa do Senhor: a unidade e o essencial das CFs

5. Esta campanha deve ser uma reavaliação teológica e pastoral da caminhada feita até agora. Poderá nos levar a uma visão mais completa e a uma ação mais consequente e ordenada em defesa da vida, dentro da sociedade brasileira, hoje.

Na sucessão anual dos complexos temas abordados pelas C.F., há o perigo de dispersão e de descontinuidade. De tanto ver árvores e folhagens, nossas comunidades correm o risco de perder de vista a floresta e de não ter presente o essencial de todo esse esforço na construção de uma sociedade mais fraterna.

Trata-se, agora, de tornar mais claro que em cada Campanha da Fraternidade se buscava anunciar o dado essencial de nossa fé: a vida venceu a morte na Páscoa do Senhor. Cabe-nos tornar essa vitória, uma realidade nossa, no hoje da história que estamos vivendo.

CF 84 e Ano Santo

6. Com o tema Vida, a CF coincide com a etapa final do ANO SANTO EXTRAORDINÁRIO, que celebra a MORTE E RESSURREIÇÃO de Jesus. De fato, acontecendo na Quaresma e encerrando-se na Páscoa, a CF é um estímulo à comunhão com Cristo, que entrega a própria vida para a redenção da humanidade. A CF desafia todos a darem sua parcela de colaboração, completando cada um em si mesmo o que falta na Redenção, realizada por Cristo. Através da reconciliação fraterna, essa conversão pessoal e comunitária prepara a ressurreição para uma vida completa.

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Հայ ՄԱՐԴ կը փնտուի ...

Հայ, այն,

բայց ՄԱՐԴ գլխագիրով:

Քանակը չէ որ կը փնտուի:

Որակը:

Պէտք ունինք հայ ՄԱՐԴՈՒ,

ինչպէս խմորը՝ թթիսմորի,

բարձրացնելու համար

հայ համայնքը

Սան Փաւլոյի մէջ:

Անմիջական կարիք կայ

հայ ՄԱՐԴՈՑ,

որպէսզի աշխատին՝

եկեղեցւոյ մէջ

դպրոցի մէջ

միութիւններու

եւ կազմակերպութիւններու մէջ,

որոնք կոռուան են՝

Քրիստոնեայ ու Հայ

մնալու եւ ապրելու:

Երեք հայ համայնքներ ունինք

Սան Փաւլոյի մէջ:

Ունինք՝

եկեղեցի

դպրոց

միութիւն

կուսակցութիւն

ակումբ:

Կ'ըսուի թէ՝
աւելի քան քանակազար Հայ
կայ հոս:
Կայ:
Թիւ:
Բայց, մենք ՄԱՐԴ կը փնտուենք
ՀԱՅ ՄԱՐԴ
այնպէս ինչպէս յոյն Փիլիսոփան
ժամանակին
ՄԱՐԴ փնտուեց
Աթէնքի
Խօսուած փողոցներուն մէջ,
օր ցերեկով,
լապտերը ձեռին:
- Ի՞նչ է մարդը,
հարցուցին յոյն սովեստին:
- Երկու թեւով, երկու ոտքով
կենդանի,
պատասխանեց:
Հաւ մը նետեցին երեսին:
- Ահա, քու մարդդ,
ըսին ու խնդացին:
- Առանց փետուրի,
շարունակեց:
Փետեցին հաւը
ու տուին ձեռքը:
Լոեց:

Հարցը՝

Ճեռք

ոտք

միտք

ունեցող մարդուն մասին չէ:

Հարցը՝

Նկարագրի ու քարոյականի տէր,
իր եւ իր նմաններուն
արժանապատուութեան գիտակից
մարդավայել ապրող ու գործող
անձերու մասին է:

Մարդոց մասին,

որոնց Հայոցն, այն է:

Եւ «ոչ»ը՝ ոչ:

Մարդոց մասին,

որոնք

նիւթին ու «ես»ին գերի չեն,

ոչ ալ՝

ոչխարի նման

ուրիշներու հետեւող:

Մարդոց մասին,

որոնք

ոչ միայն կը հասկնան

ու կը սիրեն՝

Ծշմարիտը

բարին

ու գեղեցիկը,

այլ եւ

գիտեն զոհուիլ անոնց համար:

Մարդոց մասին,

որոնք

գիտեն իրենց կեանքը տալ՝

իրենց սիրելիին

իրենց ընտանիքին

իրենց ազգին

իրենց մերժաւորին

ու Աստուծոյ համար:

Մարդոց մասին,

որոնք իրենց սրտին մէջ

գութ ու կարեկցութիւն ունին,
ազնուութիւն:

ու անձնուրացում:

Կուտան առանց ակնկալ ել ու,

երջանկանալ գիտեն՝

երջանկացնելով ուրիշներ:

Կը ծառայեն մարդոց,

բայց չեն ծառայեցնել մարդն

իրենց:

- Կա՞ն այսպիսի ՀԱՅ ՄԱՐԴԻՆ,

Սան Փաւլոյի մէջ,

մեր գաղութին

հոգերով մտահոգ:

- Անշուշտ, թէ կան:

Կը սպասենք որ յայտնուին:

Կը փնտուենք գիրենք:

Պէտք ունինք անոնց:

Նշան Ժ.Վ. Քէհէեան

PROCURA - SE HOMEM ARMÊNIO

Procura-se HOMEM Armênio ...
Armênio, sim,
mas HOMEM com H maiúsculo.
Não procuramos quantidade:
qualidade !

Precisamos de HOMEM armênio,
assim como a massa, de fermento,
para elevar
a comunidade armênia
em São Paulo.
Há uma necessidade imediata
de HOMENS armênios,
que trabalhem
na Igreja
na Escola
nas Entidades
e nas Organizações,
os quais sejam paladinos
em permanecer e viver
Cristãos e Armênios.

Temos
três Comunidades armênias
em São Paulo.
Temos
Igreja
Escola
Sociedade
Partido
Clube.
Diz-se haver
mais que vinte mil Armênios
aqui.
Há !
Número !
Mas, nós procuramos HOMEM.
HOMEM ARMÊNIO !
Assim como o filósofo grego,
outrora,
procurou HOMEM
nas movimentadas ruas de Atenas,
durante o dia
com a lanterna na mão.

- O que é o homem ?
perguntaram ao grego sofista.
- Um animal
com dois braços e dois pés,
respondeu.
Jogaram-lhe
uma galinha no seu rosto.
- Eis aí o seu homem,
disseram rindo.
- Sem penas,
continuou ele.
Depenaram a galinha
e entregaram-lhe.
Calou-se.

A questão
não gira em torno do homem
que tem
mão
pé
mente.

Trata-se daquelas pessoas
que são dotadas
de caráter e moral,
conhecedoras de sua dignidade
e de seus semelhantes
que vivem
e trabalham nobremente.

Trata-se de Homens
de quem o "sim" é sim
e o "não" é não.
De Homens
que não são escravos
do material
e do ego,
e não são como os cordeiros,
seguidores dos outros.

De Homens,
os quais
não somente compreendem e amam
a verdade
o bom
e o belo
mas
sabem sacrificar-se por eles.

De Homens
os quais sabem dar sua vida
 pelo ente querido
 pela família
 pela nação
 pelo próximo
 e para Deus.

De Homens,
os quais tenham em seu coração
piedade e compaixão,
nobreza e dedicação.
Dão sem esperar compensação;
ficam felizes
dando felicidade a outros.
Servem aos homens,
mas não se servem dos homens.

- Será que há HOMENS Armênios
assim, em São Paulo,
preocupados com os problemas
da nossa Comunidade ?
- Lógico que há !

Esperamos que se revelem !
Procuramos por eles !
Necessitamos deles !

Mons. Nichan Keheyán

- 8 -

Հատ դանդաղօրէն միայն հասունցաւ Եկեղեցիներու մէջ գիտակցութիւնը թէ Քրիստոնեաներու Միութիւնը կարելի էր խնդրել Աստուծմէ եւ սկսիլ զայն արտայայտել հասարակաց չօր առջեւ, միութեան աղօթքով՝ Ս. Հոգևոյն մէջ ։ Այս պատմութիւնը մանչնալը համամիութենական պարտականութիւն մըն է։ Հետազայօղուածը, որ կը պատմէ թէ ինչպէս ծագեցաւ եւ զարգացաւ Ա-ղօթքի նաբաթը Միութեան համար՝, մեր խմբագրութեան կողմէ ուղղակիօրէն թարգմանուեցաւ Հոռմի Քրիստոնեաներու Միութեան Քարտուղարութեան՝ Service d'information՝ էն (թիւ 51, 1983, էջ 61)։

Միութեան համար աղօթքի առաջին նախաձեռնութիւններէն մին եղաւ զործը Հայր Paul Watson նի, անգլիկան քահանային, որ հետագային կաթողիկէ դարձաւ: Հիմնադիր Atone-ment ընկերութեանը, 1908ին, ան կ'առաջարկէր տարեկան ութօրէք մը Եկեղեցիներու միութեան ի նպաստ, սկսելով 18 Յունարին (տօն Սուրբ Պետրոսի Աթոռին) եւ վերջանալով 25 Յունարին (տօն Սուրբ Պողոսի դարձին): Երկար ու երկար տարիներու ընթացքին, այս ութօրէք, որ ուժգին կը պնդէր չոռմի Աթոռին հետ միութեան մասին, աշխարհի բազմաթիւ մասերուն՝ հետեւ որդներ գտաւ կաթողիկէներուն մէծ:

Նոյն ժամանակ, ուրիշներ եւս գիտակցեցան աղօթքին կարեւ որութեան, ոչ միայն քրիստոնէական կեանքին մէջ, այլ նաեւ միութեան ածումին համար: 1926ին, ``Հաւատք եւ Սահմանադրութիւն Շարժում``ը կ'առաջարկէ աղօթքի շաբաթ մը Եկեղիներու միութեան համար, կատարուելիք Պենտեկոստէի տօներուն առթիւ: Երեսունական թուականներուն, Հայր Paul Couturier, կաթողիկէ քահանայ, Լիոնէն(Փրանսա), բացումը կը կատարէ քրիստոնեաներուն միութեան համար աղօթքի տիեզերական շաբթուան մը: Նպատակը աղօթել է Քրիստոսի փափաքած միութեան համար, ըստ Անոր ուզած միջոցներուն: Couturier ի ծըրագիրը աւելի ընդարձակ է Wattson ի ծրագրէն, եւ անմիջապէս մոխ մասնակցութիւն մը կ'ունենայ՝ բողոքականներու, անզլիկաններու եւ ուղղափառներու: 1958էն աստին, Լիոնի Քրիստոնէական Միութեան Աեղրոն``ը, ``Հաւատք եւ Սահմանադրութիւն``ի հետ միատեղ կը սկսի պատրաստել Շաբթուան նիւթը:

SEMANA DA UNIDADE DOS CRISTÃOS 1984

Só muito lentamente amadureceu nas Igrejas a consciência de que a união entre os cristãos podia ser pedida a Deus e começar a expressá-la diante do Pai comum pela oração da unidade no Espírito. Conhecer esta história é um dever ecumênico. O texto a seguir, que conta como surgiu e se desenvolveu a "Semana de Oração pela Unidade", foi traduzido pela nossa redação diretamente do "Service d'information" do Secretariado romano para a Unidade dos cristãos (n. 51, 1983, pág. 61).

Uma das primeiras iniciativas de oração pela unidade foi a obra do Padre Paul Wattson, sacerdote anglicano (que mais tarde se tornou católico). Fundador da "Sociedade do Atonement", em 1908, ele propunha um oitavário anual em prol da unidade das Igrejas, iniciando-se a 18 de janeiro (festa da cátedra de São Pedro) e terminando-se a 25 de janeiro (festa da conversão de São Paulo). Por muitos e muitos anos, este oitavário — que insistia fortemente na união com a sede romana — foi acompanhado pelos católicos em muitas partes do mundo.

Ao mesmo tempo, outras pessoas tomaram consciência da centralidade da oração não somente na vida cristã, bem como para o crescimento da unidade. Em 1926 o "Movimento Fé e Constituição" propõe uma semana de oração pela unidade das Igrejas, a ser celebrada por ocasião das festas de Pentecostes. Pelos anos 30, o Padre Paul Couturier, sacerdote católico de Lião (França) inaugura uma semana universal

de oração pela unidade dos cristãos. A finalidade é de orar pela unidade que Cristo deseja, segundo os meios que ele quer. A idéia de Couturier é mais ampla da de Wattson, e logo atrai uma larga participação de protestantes, anglicanos e ortodoxos. Desde 1958 o "Centro Unidade Cristã" de Lião começa a preparar o tema da semana juntamente a "Fé e Constituição".

O Concílio Vaticano II muito encorajou os católicos para que rezem pela unidade juntos com os outros cristãos. Desde então, um grupo misto de trabalho, cujos membros são escolhidos pelo Conselho Mundial das Igrejas e pelo Secretariado para a Unidade, prepara o tema e alguns esboços que constituem o material da que se chama atualmente "Semana de Oração pela unidade dos cristãos". Até hoje a Semana é acompanhada por milhões de cristãos no mundo inteiro. É celebrada costumeiramente ou em janeiro ou perto da festa de Pentecostes.

Կատիկանի Բ. Տիեզերական ժողովը շատ քաջալ երեց կաթողիկէները, որպէսզի միւս քրիստոնեաններուն հետ միասին աղօթեն միութեան համար: Այն ատենէն ի վեր, խառն խումբ մը կ'աշխատի, որուն անդամները ընտրուած են «Եկեղիքիններու Համաշխարհային Խոր հուրդին» եւ «Միութեան Քարտուղարութեան» կողմէ, կը պատրաստէ նիւթը եւ քանի մը ուրուագիծ, որոնք ատալծը կը կազմեն անոր, որ այսօր կը կոչուի՝ քրիստոնեաններու միութեան Աղօթքի նաքաթ: Մինչեւ այսօր ՝ Նաքաթին կը հնտեւին միլիոն - նաւոր քրիստոնեաններ ամբողջ աշխարհի մէջ:

Ըստ սովորութեան՝ կամ Յունուարին կամ Պենտէ-կոստէի տօնին մօտերը կը կատարուի ան:

Այս տարի, Միութեան Շաբթուան նիւթը աստուածա -
շնչական հատուած մը չէ որ պիտի խորհրդածուի եւ պիտի ու -
սումնասիրուի գիտականօրէն, զտնելու համար արժէքներ և կեց-
ւածքներ, որոնք կարենան համամիութենական երկխօսութեան ծա-
ռայել : Այս տարի նիւթը խորհրդածութիւնն է՝ "եղելութեան" մը
Եկեղեցւոյ եւ աշխարհի միութեան համար խաչուած Քրիստոսը :

Խաչին նիւթը սերտօրէն կապուած է Փրկագործու -
թեան 1950րդ տարեղարձին տօնակատարութեան: Յովհաննէս Պողոս
Բ. Քացարիկ Սուրբ Տարուան բացման կոնդակին մէջ, շեշտեց Փըր
կագործութեան ենթակայական վերիւրացումի մը ստիպողականու -
թիւնը, որ կը հասնի զիւտին եւ սքանչելիքին Քրիստոսի ողոր -
մութեան, որ կեանքը տուաւ մեզի համար, եւ մեզ կը մղէ ճըշ-
մարիտ եւ առարկայական անձնական դարձի: Որպէս զի այս բոլո -
րը գործնական ըլլան, հարկ է վերագտնել Եկեղեցին եւ իր Խոր
հուրդները, նշաններ Փրկագործութեան:

Այս իմաստով, երջանիկ գուգաղիպում մըն է որ տեղի կ'ունենայ Սուլը Տարուան Քրիստոնեաներուն Միութեան Շաբաթուան միջեւ եւ Մ.Հ.Ս. հրատարակութեան, եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդին՝՝ Հաւատք եւ Սահմանադրութիւն "խուժին ընազիրը, որ կը ներկայացնէ համակէտ տեսութիւն մը՝ Մըկրտչութեան, Հաղորդութեան եւ Սպասարկութեան (սկզբնատառե - րէն. Մ.Հ.Ս.):

Խաչին նիւթը կը լուսաւորէ քրիստոնէական վկայութեան իմաստը աշխարհի մէջ: Փրկագործութիւնը -ինչպէս կը հաստատէ Պապը- գերազոյն բարձրացումն է մարդուն: Ճիշդ մարդկութեան սիրոյն եւ ազատազումի փորձերուն համար, զոր կը հետապնդուին եւ կ'իրագործուին, հարկ է որ աշխարհի մէջ նկեղեցւոյ վկայութիւնը Խաչին ծեւը ունենայ. արդարութիւն, մարդկային բարձրացում եւ խաղաղութիւն չեն իրագործուիր առանց դատումին եւ հաստատումին, զոր Քրիստոս կը կատարէ այս արժէքներուն Վրայ: Սոյն հնքն աշխարհու պէտք է հրաւիրուի հասկընալու թէ՝ ողորմութիւնը լրումն է արդարութեան, թէ մարդկային բարձրացումը կեղծ է եթէ մարդիկ ազատ չըլլան հաստատելու եւ յայտնելու հօգեւոր եւ նիւթական իրենց կարիքները. թէ խաղաղութիւնը պէտք է փնտուի ծշմարտութեան եւ նրկխօսութեան մէջ եւ ոչ սուտի եւ Վասի:

Ասոր համար Միութեան Շաքաթը մեծ պատեհութիւն մըն է քրիստոնեայ մարտիրոսներու յիշատակը կատարելու, որոնք ի-րենց նուիրումը տաել ութեան արարքի մը չվերածեցին, այլ՝ սի-րոյ Քրիստոսի եւ աշխարհի կեանքին համար:

A CRUZ E A UNIDADE CRISTÃ

Este ano, o tema da semana pela Unidade não é um trecho bíblico a ser meditado e estudado exegeticamente, para descobrir valores e atitudes que possam servir ao diálogo ecumônico. O tema este ano é a meditação de um "acontecimento": o Cristo crucificado pela unidade da Igreja e do mundo.

O tema da Cruz está intimamente ligado à celebração do 1950mo aniversário da Redenção. João Paulo II, na Bula de abertura do Ano Santo extraordinário, frisou a urgência de uma "re-apropriação subjetiva" da Redenção, que chega à descoberta e maravilha da misericórdia de Cristo, que deu a vida por nós, e nos obriga a uma conversão pessoal verdadeira e concreta. Para que tudo isso seja concreto, é preciso redescobrir a Igreja e seus sacramentos, sinais da Redenção.

que o testemunho da Igreja no mundo tem a forma da Cruz: justiça, promoção humana e paz não se atuam sem o julgamento e o cumprimento que o Cristo opera sobre estes valores. O próprio mundo deve ser convidado a compreender que a misericórdia é a plenitude da justiça; que a promoção humana é falsa se os homens não forem livres de afirmar e expressar suas necessidades espirituais e materiais; que a paz deve ser buscada na verdade e no diálogo (não na mentira e no medo).

Neste sentido, está havendo uma feliz coincidência entre o Ano Santo a Semana da Unidade dos Cristãos e a publicação do BEM, o texto do grupo "Fé e Constituição" do Conselho Ecumênico das Igrejas, que apresenta uma visão convergente acer-

(S.I.M. Serviço de Informações Missionárias, Nº 74, fev. 84)

ԶԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅ ԿԱՆՔԸ

Նողքի նկարը կը ներկայացնէ Լիբանան գտնուող Զըմ-
մառու Հայ Վանքը՝ ինքնաթիուէ լուսանկարուած 1956ին։Անոր աշ-
թեւին առաջին յարկին փոխարէն, այսօր, կը քարձրանան երեք-
յարկեր։Առաջին յարկը յատկացուած է մատենադարանին եւ ճե-
ռագրատան, երկրորդը՝ Վարդապետներու ընակութեան, իսկ եր-
րորդը՝ թանգարանին։

Այս տարի, Յուլիսի վերջերը, Զմմարու Պատրիարքական Միաբանութեան վարդապետները հոս պիտի կատարեն իրենց Ընդհանուր ժողովը՝ վերատեսելու համար իրենց կանոնագիրը եւ ընարելու Միաբանութեան եւ Վանքին նոր Վարչութիւնը:

Որպէս Հայ Քրիստոնեայ
ունինք երկու նպատակ.

Աստուած եւ Հայրենիք:

Մեզի կտակուած աւանդ մըն է սա
մեր հայրերէն.

բանաձեւուած

Վարդաններէ եւ Ղեւոնդներէ՝

«Վասն կրօնի եւ Հայրենեաց»

նշանաբանով

եւ մեզի փոխանցուած դարերու ընդմշէն
ի գին՝

շարդի.

աքսորի

արեան եւ մահուան:

Վարդանանք ու Ղեւոնդեանք

երբ կրօն կ' ըսէին

Քրիստոնեայ կրօն

Քրիստոսի Եկեղեցի կը հասկնային.

եւ կ' աւելցնէին.

“մեզի Հայր կը մանչնանք Սուլը Աւետարանը,

եւ Մայր Նաթողիկէ Եկեղեցին՝ :

Մեր Եկեղեցիները ու դպրոցները

մեր կուսակցութիւններն ու կազմակերպութիւնները

մեր միութիւններն ու ընկերակցութիւնները,

պարզապէս միջոցներ են

իրագործելու

մեր քրիստոնէական եւ ազգային նպատակները:

Քրիստոնէական կրօնի հաւատացեալ ները

որպէս Քրիստոսի հետեւորդներու ընկերութիւն

որպէս Քրիստոսի Եկեղեցի

որպէս Աստուծոյ ժողովուրդ

պէտք չեն

եւ չեն կրօնար

գործիք դառնալ

անհատական

կամ հատուածական

նպատակներու:

Եկեղեցին

որպէս Աստուծոյ ժողովուրդ

եւ որպէս Աստուծոյ ժողովուրդին

պաշտամունքի կեղրոն

ծամբայ է սրբանալու

եւ երկնքի արքայութեան հասնելու:

Եկեղեցին

կրնայ ու կ' ուզէ

պաշտպան ու զօրավիգ ըլլալ

անհատական

խմբական

ու ազգային

բոլոր արժէքներուն

եւ ազնիւ նախաձեռնութիւններուն.

բայց, չի կրնար ու չուզեր գործիք դառնալ անոնց:

• •

Հայրենիքը

որպէս երկիր ու ժողովուրդ

Հայրենիքը

որպէս Հայ ազգ ու Հայատան

պէտք չէ

եւ չի կրնար գործիք դառնալ

անհատական

եւ հատուածական նպատակներու:

Հայրենիքը

որպէս տունը Հայ ժողովուրդին

եւ որպէս ընտանիքը Հայութեան

վեր է

անհատական ու հատուածական

այդ բոլոր նպատակներէն.

բոլորին նպատակը պէտք է ըլլայ

ծառայել Հայրենիքին:

• •

հնչպէս որ կերակուրը մարդուն համար է

եւ ոչ մարդը կերակուրին,

այնպէս ալ Հայ Քրիստոնեային համար,

անհատական, խմբական, բոլոր գործունէութիւնները

կրօնին եւ Հայրենիքին բարիքին համար են,

եւ ոչ կրօնն ու Հայրենիքի իրենց:

• •

Քրիստոսի եւ Հայրենիքին հանդէպ սէր չունի ան

որ Եկեղեցին ու Հայ ժողովուրդը

գործիք կ' ուզէ դարձնել

անհատական

ու հատուածական

շահեր հետապնդելու:

Նշան ծ. Վ. Քէհէնան

NÃO CONFUNDAMOS OBJETIVO COM MEIO

Como Armênio Cristão
temos dois objetivos:
Deus e Pátria.
Esta é a herança a nós legada
pelos nossos pais,
formulada
por Vartans e por Ghevonts
com o lema
"pela Religião e pela Pátria",
e a nós transmitida, pelo decorrer dos séculos
a preço de massacres
de expatriações
de sangue e de morte.

Os Vartans e os Ghevonts
quando falavam de religião
entendiam ser a religião cristã,
a Igreja de Cristo.

E acrescentavam:
"Reconhecemos o Evangelho como nosso Pai,
e a Igreja Católica como nossa Mãe".
Nossas Igrejas e Escolas
nossos partidos e organizações
nossas sociedades e entidades
simplesmente são meios
para realizar
os nossos objetivos cristãos e nacionais.

Os fiéis da Religião Cristã
como sociedade dos seguidores de Cristo
como Igreja de Cristo
como Povo do Deus,
não devem e nem podem
tornar-se instrumentos
de objetivos
particulares
ou sectários.

A Igreja como Povo de Deus
como centro de culto do Povo de Deus
É O CAMINHO PARA SE SANTIFICAR
E ALCANÇAR O REINO CELESTIAL.

A Igreja PODE E QUER
defender e apoiar
todos os valores
e as nobres iniciativas particulares
sectários
e nacionais;

MAS, NÃO PODE E NEM QUER
TORNAR-SE INSTRUMENTO DELES !

A Pátria, como terra e povo;
A Pátria, como nação armênia e Hiasdan
não deve e nem pode
se tornar instrumento
para fins particulares
e sectários.

A Pátria, como casa do Povo Armênio
e como família dos Armênios
está acima de todos estes objetivos particulares
e sectários

O objetivo de tudo deve ser
SERVIR A PÁTRIA.

Assim como o alimento é para o homem
e não o homem para o alimento;
do mesmo modo,
para um Armênio Cristão,
todas as atividades particulares
e sectários
são para o bem da Igreja e da Pátria
e não
a Igreja e a Pátria
para eles !

Não tem amor por Cristo e nem pela Pátria
aquele que procura tornar
a Igreja e o Povo Armênio
um instrumento
para conseguir interesses
particulares
e sectários.

Mons. Nichan Keheyen

ՀԱՅԵՐ ԲՈՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԳՈՐԾՄԱՀԸՆ

ՄԵՆՔ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆՔ...

ՕԳՆԵՑԷՔ ՄԵԶԻ ՈՐ ԶՍՊԵՆՔ ԶԻՐԵՆՔ

ԲՈՆՈՒԹԻՒՆը
ուժի չարաշար գործածութիւնն է
թէ ֆիզիքական
եւ թէ բարոյական գետնի վրայ:

ԲՈՆՈՒԹԻՒՆը
որեւէ ժամանակ
որեւէ տեսակի
ոնեւէ մէկուն կողմէ
ոնեւէ մէկուն դէմ
պահարակելի է:

Աւելին.
ոմիր է
ու դատապարտելի արարք
իր իրաւունքը ձեռք ձգելու համար
անմեղներ զոհելը:

Ուստի, մենք կը դատապարտենք զայն:

Բայց, կարելի՞ է բոնութիւն նկատել
բոնաւորին ձեռքէն ազատելու
կամ իր իրաւունքը ետ առնելու համար
ի գործ դրու ած միզն ու գործածուած ոյժը՝
թէ ինքնապաշտպանութիւն:

Կարելի է՞ բոնութիւն նկատել
յափշտակիչը նետապնդելը,
ի պահանջել հարկին՝ զայն զգետնելը
իր սրտի հատորը անոր ձեռքէն ազատելու համար՝
թէ պարտականութիւն:

Կարելի է՞ բոնութիւն նկատել
երբ իրենց սեփական տունէն
աւագակներու կողմէ
հուրով ու սուրով դուրս նետուած ընտանիքի անդամներ
- որբացած, թալանուած -
օրինաւոր ամէն միջոցի դիմելէ յետոյ
- կեղծ խոստումներով խարուած -
յուսախար ու ջղագրգիռ,
կ'ընդվզին:

Կարելի՞ է բոնութիւն նկատել
երբ ջարդէն ազատածներու զաւակներ
կ'ըմբոստանան
ի տես իրենց հայրերուն արիւնով դեռ թաց ձեռքով
լրբօրէն ներկայացող
եւ իր ծրագրած ու գործադրած ոմիրը ժխտող
ոմրագործին:

Կարելի՞ է բոնութիւն նկատել
երբ մեր նոր սերունդը կը պողթկայ
ի տես անտարբերութեան ոմիրին ականատեսներուն,
որոնք անձնական շահերէ մղուած
կը սիրաբանին ոմրագործին հետ
եւ անոր ոմիրը չյիշել կը կեղծեն:

Եւ եթէ պատահի որ
մեր երիտասարդներէն մին կամ միւսը
ի տես պատուոյ խօսք տուող
պաշտօնական դաշնագիր ստորագրող
եւ ապա իրենց «փոքրիկ դաշնակիցը»
«երեսուն արծաթի» ծախող
խոստումնալրուժ «մեծ դաշնակից» պետութիւններու
լուս մեղսակցութեան,
«խենթ» միջոցներու կը դիմեն,
ո՞վ է պատասխանատուն...

Բոնութի՞ւն է ...
Եթէ բոնութիւն է, կը դատապարտենք ...
Բայց, կը պահանջենք որ օգնէք մեզի, դուք բոլորդ,
որ կը դատապարտէք մեր «խենթերը»:

Գործադրեցէք ձեր ստորագրած դաշնագիրները,
բարձրացուցէք ձեր ձայնը,
տեսէք մեր Դատոր
տուէք արդար վճիռը,
որ կարենանք զսպել մեր «խենթերը»:

Այն, օգնեցէք ՄԵԶԻ, ՈՐ ԶՍՊԵՆՔ ԶԻՐԵՆՔ ...
Ու ՄԵՆՔ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆՔ:

OS ARMÉNIOS PRATICAM VIOLENCIA ?

NOS CONDENAMOS ...

AJUDEM-NOS A FREÁ - LOS

A violência

é o mal uso da força
seja no campo físico
ou seja no campo moral.

A violência

em qualquer época
de qualquer forma
por parte de quem quer que seja
contra qualquer um,

é reprovável.

Ainda mais:

é crime
e ato condenável
sacrificar inocentes
para recuperar seu direito.

Então nós condenamos a violência !

Mas, ... é possível considerar violência
... ou seria autodefesa,
quando para se salvar das mãos do tirano
ou para recuperar seu direito
é utilizada energia e força ?

É possível considerar violência
... ou seria obrigação,
quando para livrar das mães do tirano o ente querido,
acossar o usurpador
e até se preciso for, abatê-lo ?

É possível considerar violência
quando membros da família
- orfãos, despojados -
são jogados, por ladrões,
fora de sua própria casa
com fogo e armas
após terem tentado todos os meios legítimos
- enganados por falsas promessas -
desesperados e irritados,
... indignam-se ?

É possível considerar violência
quando filhos dos que escaparam ao massacre
... revoltam-se,
vendo o assassino de seus pais,
com as mãos ainda úmidas de sangue,
apresentar-se de maneira insolente
negando seu crime
planejado e cumprido ?

É possível considerar violência
quando a nossa nova geração ribomba
vendo a indiferença das testemunhas oculares do delito,
as quais movidas por seus próprios interesses,
enamoram-se do criminoso
e fingem não lembrar do crime ?

Quem é o responsável
caso aconteça que um ou outro dos nossos jovens,
apelem para modos "tolos"
diante da tácita cumplicidade
dos governos dos "Grandes Aliados"
que deram a sua palavra de honra
e não a cumpriram ...
que assinaram tratados oficiais,
e depois venderam
por "trinta pratas"
o seu "pequeno aliado" ?

É violência ? ...
Se é violência, nós condenamos ...
Porem, nós apelamos a todos vocês
que condenam os nossos "tolos"
a nos ajudarem.

Cumpram os seus tratados assinados,
elevem suas vozes,
olhem pela nossa Causa,
dêem a justa sentença
para podermos frear os nossos "tolos".

Sim, AJUDEM-NOS, PARA FREÁ-LOS...

... E NÓS, OS CONDENAMOS ...

Mons. Nichan Kehayan

NOSSA ESCOLA CAMINHA !

VENHA CONHECÊ - LA !

A Escola Armênia Católica, SÃO GREGÓRIO ILUMINADOR, foi muito bem montada e planejada para este ano letivo, tanto assim que está atingindo seus objetivos: às crianças estão felizes, entusiasmadas e aproveitando bem.

Neste ano ela está funcionando apenas com: materno, jardim e pré. No próximo ano já teremos a 1ª série e, em 1992, os alunos sairão daqui "formados" no 1º grau e ... o que é mais importante: falando e escrevendo o Armênio.

Este é um "antigo sonho", que está agora se concretizando e, para uma realização mais completa, basta apenas que as Famílias Armêniias nos dêem um "voto de confiança", enviando seus filhos à nossa escola.

Lembrem-se: quanto mais alunos tivermos, mais nossa escola será conhecida, mais o Armênio será divulgado, mais ele estará presente e mais a "nossa Pátria estará viva".

Temos tudo o que uma escola precisa para amplo progresso: prédio próprio,

salas amplas, iluminadas, bem protegidas,
parquinho,
casa de bonecas,
grande espaço para lazer,
salão de festas,
pessoal habilitado !

NOSSA ESCOLA CAMINHA: VENHA CONHECÊ - LA !

BALANÇO DE 1983
DA PARÓQUIA ARMÊNIA CATÓLICAENTRADAS

ALUGUEL: Estacionamento, Salão, Quadra	6.833.230,00
DIZIMO e FUNDO EDUCATIVO	2.960.000,00
IGREJA: Bandeja, Sacramentos, Bênção das casas	1.517.772,00
FESTAS: Chá, Desfile, Churrasco	6.137.902,00
DOAÇÕES: diversos	199.095,00
ESCOLA:	1.176.650,00
EXARCADO:	1.386.356,00
AJUDA EXTRA PARA A PARÓQUIA	<u>1.050.000,00</u>
	21.261.005,00

SAÍDAS

FUNCIONÁRIOS: Ordenados, INPS, FGTS	3.146.683,00
LUZ	289.837,00
ÁGUA	126.278,00
GÁS	23.616,00
TELEFONE	615.695,00
REFORMAS, CONSTRUÇÃO e Prod. de Limpeza	2.860.797,00
COMPRAS DE MÓVEIS	1.268.349,00
IMPRESSOS E MATERIAIS	320.956,00
CORREIO	121.604,00
CIRCULAR-BOLETIM	350.990,00
FESTAS e RECEPÇÕES	1.378.057,00
ESCOLA	5.078.868,00
IGREJA	631.496,00
VIAGENS, CARROS e CONDUÇÕES	1.835.339,00
DESPESAS DA COZINHA	519.564,00
DESPESAS PASTORAIS	1.816.174,00
DIVERSOS: Assistência, doação etc.	377.385,00
DÍZIMO da Paróquia ao Exarcado	<u>1.853.600,00</u>
	22.614.688,00

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

2 Յունուար 1984ին, Գերյ. Նշան ծ.վ. Գարաքէ հէեան, ընկերակցութեամբ Պր. Յովհաննէս Շահնեստեանի, ուղղուեցաւ դէպի Փենափոլիս, ուր կը զանուէր մեր Առաջնորդը, Արհի. Վարդան Եպ. Պօղոսեան: Յաջորդ օրն իսկ, Պր. Յովհաննէս Շահնեստեան վերադարձաւ Սան Փաւլօ, Մինչ Գերապայծառն ու Գերյարգելին այցելեցին շրջակայթի զիխաւոր քաղաքները. Արասաթուպա, Պիրիկուի, Փենափոլիս, Լինս, Սան Ժոզէ Տիո Փրէթօ եւ Միրասուլ:

ԱՐԱՍԹՈՒՊԱ, ուր հաստատուած է Գերապայծառ Տիրոջ քոյրերէն մին իր ընտանիքով, Յ Յունուարին, այցելութիւն ընդունող առաջին քաղաքը եղաւ: Առանց հաշուելու տեղացիի հետ ամուսնացած հայ կիներու ընտանիքները, հոս հինգ հայ ընտանիքներ կան. ունինք քժիշկ, փաստաբան, սպանդանոցի պատախանատու եւ ... բախտագուշակ:

Պիրիկուի մէջ, տասը հայ տուն կայ. բոլորն ալ կը զբաղին կօշիկի վաճառականութեամբ կամ շինութեամբ: 4 Յունուարին Պիրիկուի այցելելէ յետոյ, նոյն օրը, երեկոյեան, կարգը եկաւ Փենափոլիսի հայ ընտանիքներուն:

ՓԵՆԱՓՈԼԻՍ հաստատուած հինգ ընտանիքները մեր Առաջնորդին, Արհի. Վարդան Եպ. Պօղոսեանի, ազգականներն են: Բոլորն ալ առեւտրականներ են: Անոնց զաւակներուն մէջ կան փաստաբան եւ ուսուցիչ:

Լ Ի Ն Ս քաղաքը, որուն այցելութիւն տրուեցաւ 5 Յունուարին, կան տասը ընտանիքներ. հինգը ծանիկեան, չորսը՝ գոնազլանեան եւ մէկը՝ Մումմեան: Այս վերջիննէն զատ, որ կալւածատէր է, միւս բոլորը կօշիկի վաճառականներ են:

ՍԱՆ ԺՈԶԷ ՏԻՕ ՓՐԵԹՈՅԹԻ այցելութիւնը կատարուեցաւ 6 Յունուարին, Յիսուսի Յայտնութեան եւ Մկրտութեան տօնին օրը: 28 հայ ընտանիք կան հոս: Վաճառականներէ զատ, այստեղ ունինք՝ քժիշկ, ուսուցիչ, ոստիկանապետ եւ այլն:

ՄԻՐԱՍՈԼ եղաւ այցելութիւն ընդունող վերջին քաղաքը, ուր ունինք երեք հայ յ ընտանիք: Այստեղ ունինք քժիշկ մը, որ միաժամանակ քաղաքապետարանի խորհուրդին անդամ է:

Սան Փաւլոյին 500-600 հազարամեթր հեռու այս փոք - ըիկ քաղաքները, անցեալին, ունեցած են շատ աւելի թիւով չայեր, որոնց զաւակները, եւ երբեմն ալ իրենք, հայրերը, քիչ մը հարստանալէ յետոյ, նախընտրած են Սան Փաւլօ հաստատուիլ:

Միեւնոյն քաղաքը ընակող չայեր ոչ միայն զիրար կը մանչնան, այլ նաեւ մօտակայ քաղաքներու մէջ ընակող իրենց արենակիցները: Նը պատմեն թէ անցեալին, երբ հարսանիք կամ սուզ ունենային, եւ կամ որեւէ այլ առիթ, իրարու մօտ զալու պատեհութիւնը չէին փախցներ: Սակայն այսօր նուազած են այդ հանդիպումները եւ գրեթէ մոռցուած՝ այդ քարի սովորութիւնը:

Արհի. Պօղոսեան Գերապայծառին այցելութիւնը մեծապէս ուրախացուց չայերու ցիրուցան այս քենորները, եւ անոնց մէջ արթնցուց հայկական զգացում ու հայ եկեղեցականի հանդէպ յարգանք ու վստահութիւն: Անոնք յուզուելու աստիճան զգացեցան երբ տեսան թէ չայերով մտահոգ եպիսկոպոս մը փնտոած գտած է զիրենք, երբ իրենք կը կարծէին թէ իրենց մասին մտածող չկար:

Փորթուկալ երէն գրուած՝ չայոց պատմութեան գիրք, չայերու մասին խօսող այլ յօդուածներ, օրացոյց, ինչպէս նաեւ հայերէն գիրքներ բաժնելէ ետք իւրաքանչիւր ընտանիքին եւ օրինելէ յետոյ զանոնք, Գերապայծառը հրաժեշտ առաւ անոնցմէ, խոստանալով մերթ ընդ մերթ այցելել զիրենք:

7 Յունուարի գիշերը, Գերապայծառն ու Գերյարգելին վերադարձան Սան Փաւլօ:

ՊՈՂՈՍԵԱՆ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌԸ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՐԸ ՊՈՒԷՆՈՍ ԱՅՐԷՍ

24 Դեկտեմբերէն մինչեւ 17 Յունուար 1984, Պրագիլ մնալէ յետոյ, Գերապայծառը վերադարձաւ Պուէնոս Այրէս: Այս ժամանակամիջոցին ան երկու շրջաբերականներ ուղղեց Պրագիլի մեր հաւատացեալ ներուն, կատարեց հովուական այցելութիւններ Սան Փաւլոյի նահանգին ներքին քաղաքները, օգնեց լուծելու մեր երկու մայրապետներուն յանկարծական մեկնումով ըստեղծը-լած հարցը եւ սատարեց մեր նորաքաց Ազգային Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ դպրոցին վերակազմութեան:

NOSSAS NOTÍCIAS

VISITAS PASTORAIS

No dia 2 de janeiro, Mons. Nichan Karakehayan, acompanhado do Sr. João Chahestian, viajou a Penápolis, onde se encontrava nosso Exarca, S.Ex. Dom Vartan W. Boghossian. No dia seguinte, Sr. João Chahestian voltou a São Paulo, enquanto Sua Excelênci e o Monsenhor visitaram as famílias residentes em Penápolis e nas cidades vizinhas: Araçatuba, Birigui, Lins, São José do Rio Preto e Mirassol.

ARAÇATUBA, onde mora, com sua família, uma das irmãs de Dom Vartan, foi a cidade que recebeu a primeira visita, no dia 3 de janeiro. Sem contar as famílias das moças armênias casadas com não-Armênios, lá vivem cinco famílias. Temos médico, advogado, supervisor do matadouro e ... adivinho!

BIRIGUI tem dez famílias armênias: todos trabalham com o ramo de calçados: vendem ou fabricam. No dia 4 de janeiro, depois de ter visitado Birigui, no mesmo dia à tarde, foi a vez das famílias de Penápolis.

PENÁPOLIS é a cidade natal do nosso Exarca. Lá residem cinco famílias armênias parentes de Dom Vartan. Todos são comerciantes. Entre os filhos deles tem advogado e professor.

LINS, onde vivem dez famílias, foi visitada no dia 5 de janeiro. Cinco destas famílias são Djanikian, quatro Kodjaoghlanian e uma Moumdjian. Fora este último que é proprietário de imóveis, todos são comerciantes de calçados.

SÃO JOSÉ DO RIO PRETO foi visitada no dia 6 de janeiro, na festa da Epifania e Batismo de Cristo. Lá vivem vinte e oito famílias. Além dos comerciantes, temos médico, professor, delegado de polícia, etc.

MIRASSOL, onde temos três famílias foi a última cidade a ser visitada. Lá temos um médico que nas últimas eleições foi eleito vereador.

Estas pequenas cidades, distantes 500-600 Kilômetros de São Paulo, no passado, possuíram um maior número de Armênios, cujos filhos, e até mesmo os próprios pais, depois de enriquecerem um pouco, preferiram transferir-se para São Paulo.

Os Armênios residentes na mesma cidade não só se conhecem entre si, mas também conhecem os que vivem nas cidades próximas. Contam-se, que no passado, quando tinha um casamento ou luto, ou qualquer outra ocasião, eles não deixavam de aproveitar a oportunidade para se reunir. Mas hoje diminuiram estes encontros e são quase esquecidos estes bons costumes!

A visita pastoral de Dom Vartan alegrou muito os Armênios espalhados no interior, e renasceu neles o sentimento de armenidade, o respeito e a confiança para com o eclesiástico armênio. Ficaram emocionados demais, vendo o bispo interessar-se por eles e procurá-los, quando achavam que ninguém pensava neles.

Foram distribuídos livros da história do Povo Armênio, folhetos e calendários em português, e mesmo livros em armênio a cada família visitada que foi abençoada por Sua Excelênci, que prometeu visitá-los de quando em quando.

No dia 7 de janeiro, à noite, Sua Excelênci e o Monsenhor retornaram a São Paulo.

DOM VARTAN RETORNA A BUENOS AIRES

Após permanecer no Brasil do dia 24 de dezembro a 17 de janeiro de 1984, Sua Excelênci Dom Vartan retornou a Buenos Aires. Durante este período ele enviou aos nossos fiéis, duas circulares, realizou algumas visitas pastorais no interior de São Paulo, solucionou o problema criado pela viagem das duas Irmas e auxiliou na reorganização da nossa Escola.

VOCÊ

que está chegando agora para criticar o que está feito,
DEVERIA ter aparcido na hora de fazer!
Assinado: quem fez quando ninguém sabia como fazer.

ACONTECIMENTOS SOCIAIS DA COMUNIDADE

A partir de 1º de janeiro a 29 de fevereiro de 1984

B A T I S M O S

Com alegria registramos os nomes das crianças batizadas.

- 1.- ADRIANA , filha de Antônio Degurmendjian e de Adelina Ribeiro Degurmendjian.
- 2.- FELIPE , filho de Artur Kalaigian e de Roseli Kahvegian Kalraigian.

C A S A M E N T O S

Uniram-se ~~peoa~~ Sacramento do Matrimônio nossos jovens:

- 1.- Edson Boghossian e Vera Lúcia Daneluzzi 14/01/84
- 2.- Jorge Jamil Ayyad Badra e Rachel Youssef Fernezlian 20/01/84
- 3.- Carlos Eduardo Equizian e Liliane Adrielle Kolanian 28/01/84

F A L E C I M E N T O

Manifestamos nosso profundo pesar à família do nosso falecido

Eduardo Kherlakian: 17/02/84

D Í Z I M O

Pedimos à quem ainda não iniciou sua contribuição do DÍZIMO, que entre em contato com a secretaria da Paróquia para pedir o seu carnê de pagamento.

LEMBRE-SE que a sua colaboração é NECESSÁRIA para o progresso da Comunidade.

Pagar o DÍZIMO não é dar ESMOLA para Igreja, mas sim cumprir uma OBRIGAÇÃO DE JUSTIÇA, mandada por DEUS !